

“

***Kāpēc ir svarīgi
noskaidrot informāciju par
grūtniecības iespēju?***

”

Grūtniecēm var būt nepieciešami īpaši piesardzības pasākumi

Jonizējošā starojuma izraisītas kaitīgās ietekmes risks lielāks ir nedzimušiem bērniem, it īpaši pirmajos grūtniecības mēnešos. Ir svarīgi noskaidrot, vai pacientei ir vai varētu būt grūtniecība. Dažos gadījumos var būt ieteicams atlikt pārbaudi vai pārdomāt cita veida izmeklējuma izmantošanu, lai pasargātu augli. Izņemot ārkārtas neatliekamās palīdzības gadījumus, vēdera dobuma / iegurņa rajona datortomogrāfijas un rentgenogrāfijas izmeklējums ir jāatliek līdz grūtniecības beigām. Ja tas nav iespējams un izmeklējums ir nepieciešams, svarīgi veikt visus nepieciešamos piesardzības pasākumus, lai pēc iespējas samazinātu starojuma dozu, ko saņem auglis.

***Pārrunājiet šos
riskus ar pacientēm!***

Dažos gadījumos radioloģiskā izmeklējuma noraidīšana vai tā atlikšana ir pacientes interesēs!

leguvumi pacientēm:

- paciente netiek pakļauta nevajadzīgai jonizējošā starojuma iedarbībai, kas izraisa iespējamu risku nedzimušajam bērnam;
- viņām tiek pievērsta īpaša uzmanība, nodrošinot radioloģisko izmeklējumu, kurā tiek pielietota vismazākā iespējamā jonizējošā starojuma doza vai cita veida izmeklējums, kurā netiek izmantots jonizējošais starojums.

Kāda informācija ir nepieciešama radiologiem?

Nosūtījumā uz izmeklējumu ir skaidri jānorāda grūtniecības fakta apstiprinājums vai aizdomas par tādu, lai par to informētu radiologu. Īpaša uzmanība jāpievērš vēdera dobuma / iegurņa zonas datortomogrāfijas izmeklējumiem, kuros tiek pielietota augsta starojuma doza. Radiologs daudzos gadījumos var koriģēt izmeklējumu plānu tā, lai izvairītos no jonizējošā starojuma iedarbības vai to ierobežotu. Lai noskaidrotu vispiemērotāko izmeklējuma veidu, ir svarīgi pirms tā konsultēties pie radiologa.

Kā par radioloģiskajiem izmeklējumiem runāt ar grūtniecēm?

Pat ja jonizējošā starojuma doza ir neliela, rentgena staru iedarbība uz nedzimušu bērnu ir saistīta ar lielāku risku nekā pieaugušajiem. Šūnu bojājumi nedzimušā bērna strauji proliferējošos audos atkarībā no saņemtās dozas un grūtniecības stadijas var izraisīt ļaundabīgos audzējus. Īpaši augstu dozu gadījumā (reti sasniedzamas vienā izmeklējumā) iespējama augšanas aizture, malformācijas un smadzeņu bojājumi¹.

¹ United Nation Environment Program «Radiation: Effects and Sources» (2016)

***Pārrunājiet šos riskus
ar pacientēm!***